

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor, Vasy Géza

Főszerkesztő: Oláh János
E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, tanulmány: Rosonczy Ildikó
E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers: Szentmártoni János
E-mail: vers@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Proza: Biró Gergely
E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: Ekler Andrea
E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Európai Figyelő, Lapszemle: Falusi Márton
E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: Erős Kinga
E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: Molnár Csenge-Hajna
Borító: Zách Eszter

Ügyintézők: Cech Vilmosné,
Nagyné Nespor Gabriella, Nagyné Paládi Judit

Terjesztés: Zsiga Kristóf
E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím:

1450 Budapest, Pf. 77.

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

(70) 388-7034

Elektronikus levélcímünk:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Pannónia Print Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12-14.

Meg nem rendelt kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Mutatópéldány kérhető a szerkesztőségben.

Címlapon

a Nyitott Műhely vendége: **L. Simon László**
(Bakos Zoltán felvétele)

és a Nézőpont szerzője: **Pienták Attila**

„Negyvenéves korom előtt fáradtnak, feketének, töredezettnak érzem magam” – írja Csoóri Sándor *Közeledés a szavakhoz* című költői vallomásában, s mint-ha ugyanezt fogalmazta volna meg *Gyorsan öregszünk* című versében is:

Gyorsan öregszünk. A morgó fiúk is:

a kékszilva-arcú költők.

Homlokukon beesik az eső és megrozdásodnak gyorsan.

Ugyanezt az időszakot, vagyis az 1960-as éveket idézi fel a *Tenger és diólevél* című esszéjében: „Modernnek lenni tetőtől talpig – ez volt a mi makacsul hajtogatott rimbaud-i jelszavunk. Modernnek lenni ellenkezésből és a megkésetttség tudatából. Modernnek lenni humorból és a leegyszerűsítések elleni szenvedélyből. Modernnek politikából minden bezárkózó politikussal szemben.” Ez ma is vállalható program, de tartalmatlanul, kiürülve belefáradhat, koravénna válhat tőle az ember, mint ezt a bevezető idézet is tanúsítja.

1967 óta közelről látva, érezve, milyen közösségi terheket emel magára – köztük a proletár internacionalizmus nevében pusztulásnak kiszolgáltatott határon túli magyarság sorsának tudatosítását – s válik apránként ennek jegyében intézménnyé, képtelenségnek tartottam, hogy Csoóri Sándor fáradtnak, feketének, töredezettnak érezze magát negyven-, hatvan- vagy akár nyolcvanévesen is.

Akkor, 1970 februárjában Kiss Benedekkel és Utassy Józseffel hirtelen támadt ötlettel hátba taszítva – hónunk alatt az önző módon ajándéknak szánt *Elérhetetlen föld* című antológiánkkal – elmentünk őt felköszönteni. Huszonöt-huszonhét-huszonkilenc évesen is alig-alig hittük, hogy negyven évet betölthet poéta. Hangulatát illetően mintha maga az ünnepelt se hitte volna.

Költőként és gondra bátor emberként egyaránt példaképünk volt. A tánc-házmozgalom kezdetének szellemi dokumentumai között tíz alatti iktatószámmal jelölhetők a *Szántottam gyöpöt* és az *Egykor elindula tizenkét kőmíves* című tanulmányai, amelyek új életre keltették a magyar esszéírást is – a Németh László által kijelölt irányban. A magyar népballadák emberi lélekállapotot boncolgató és történelmi, társadalmi, nemzetkarakterológiai jegyeit, valamint a közép-európai vándormotívumokat számba vevő írásában társadalmunk mai helyzetére is érvényes gondolatokat fogalmaz meg: „Fogyhatott, morzsolódhatott az ország, a valóság ellenében mi mindig megkerestük a fennkölt kibúvókat, a sorsra való áthárítást vagy a jövő felől áradó vigaszokat”. Ma sem teszünk mást, legfeljebb még bezűzött koponyánkat tapogatjuk; a 2004-es decemberi népszavazás kormányzati segédlettel lesújtott taglója nyomát. Ennek a belülről tágitott Trianonnak az okát már végképp nem foghatjuk Párizsra, Moszkvára, se az ENSZ-re, se a Nemzetközi Vöröskeresztre...

Közösség nem számíthat megváltásra, üdvözülni csak egyénileg lehet. A magyar filmművészet Kósa Ferenc és Sára Sándor nevével fémjelzett meghatározó alkotásai Csoóri Sándor szellemi kézjegyet is magukon viselik. A voronyezsi áttörés évtizedekre később időzített veszteségeit növelte volna például, ha nem születik meg a doni katasztrófa túlélőivel készített riportfolyam... A magyar irodalom vesztesége volna, ha nem olvashatnánk Csoóri Sándor verseit, esszéit, tanulmányait. „Kimondom a neveket egymás után: Sebes-Körös, Fekete-Körös. Nem a vízmorajt hallom. Az elveszített hazák csikorognak. Ady zokog a csucsai kastély ablakában. Az idegbeteg, a lázbeteg, a lángész, az utolsó férfi, aki teljes haraggal sírhatott.” – Szegényebbek volnánk e mondatok nélkül...

Kovács István

Kovács István: <i>Csoóri Sándorról</i>	1
--	---

LÁTHATÁR

Tornai József: <i>Együtt halni meg; A boldog féreg; Idegen szavak</i>	3
Oláh János: <i>Útban a végső hallgatáshoz</i>	5
Kiss Benedek: <i>Forradás a hüvelykujjon; Az istenimádó csapzott bivaly</i>	6
Iresik Vilmos: <i>Álmomban otthon jártam</i>	8
Varga Klára: <i>Kísérőénekek</i>	16
Szabó Palócz Attila: <i>Kezemben tartva; tájvers</i>	18
Egedy Gergely: <i>Ez volt a magyar XX. század (Salamon Konrád könyvét újraolvasva)</i>	19
Mezey Katalin: <i>Az utolsó szó jogán</i>	25
Lengyel János: <i>cipő; Verem; Létezés</i>	28
Kontra Ferenc: <i>A heréskerti járat</i>	29
Kondor Péter: <i>Írni, szeretni</i>	32
Bogusław Wróblewski: <i>Szakrum és profánium (Szenyán Erzsébet fordítása)</i>	33
Wacław Oszacja: <i>Vasárnapra esett; Tőlem nem kell félned; Gyámkő; A Tékozló fiú – Rembrandt; öcsém akit nem ismerek; igaztalan végítélet a napraforgótáblán; Mária Magdolna – Antoni Canova; A Levelek a sztrájkok idejéből ciklusból (Kovács István fordításai)</i>	35

NYITOTT MŰHELY

Szokolczay Lajos: „ <i>Mesterséges hold vagyok</i> ” (Beszélgetés L. Simon Lászlóval)	29
---	----

NÉZŐPONT

Pienták Attila: <i>Egyfajta átértékelés (A Nyugat folyóiratról)</i>	55
---	----

KÖNYVSZEMLE

Kelemen Lajos: <i>Az árnyalatok igazsága (Iancu Laura: névtelen nap)</i>	59
Borbély László: <i>Arénák hősök nélkül (N. Pál József: Magyar sport – magyar sors)</i>	60
Lukács Ágnes: <i>Értékrendek különbözősége (Gereben Ferenc szerk.: Vallásosság és kultúra)</i>	62
Rosonczy Ildikó: <i>Merre tart Magyarország? (Csaba László–Jeszenszky Géza–Martonyi János: Helyünk a világban)</i>	64
<i>Búcsú Deák Lászlótól</i>	67
<i>Elment a tudós könyvtáros – Vekerdi László (1924–2009)</i>	68
<i>Szerzőink</i>	70

L. Simon László installációi az **MM KVARTETT** című, **Pető Barnával, Pető Hunorral és Szombathy Bálinttal** közös, a galéria fennállásának **5. évfordulójára** rendezett kiállításon láthatók a **Magyar Műhely Galériában** (Budapest VII. Akácfa utca 20., tel.: 321-4757) **2010. február 12-ig, munkanapokon 10-17 óráig.**

A lapszámunkban közölt installációk címe:

7. oldal: Elfekvő

14. oldal: Vörös és fekete

15. oldal: Erdélyi szerelem

24. oldal: A hetedik te magad légy

66. oldal: Padlóváza